GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACŢIUNEA ŞI ADMINISTRAŢIUNEA:
BRAŞOVŬ, piaţa mare Nr. 22.

„GAZETA" IESE ÎN FIECARE ḌI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe şése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România şi străinătate:
Pe anŭ 36 fr., pe şése lunĭ 18 fr., pe trei lunĭ 9 francĭ.

ANULŬ XLVIII.

SĔ PRENUMERĂ:
la poşte, la librării şi pe la dd. corespondenţĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. şi timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 50. Dumineca 3 (15) Martie 1885.

Braşovŭ, 2 (14) Martie 1885.

„Deşi guvernulŭ britanicŭ şi celŭ rusescŭ păstréză încă in relaţiunile lorŭ diplomatice formele cele mai conciliante, totuşĭ situaţiunea este şi remâne fórte încordată."

Astfelŭ e cuprinsulŭ celui mai nou buletinŭ, ce'lŭ aducŭ foile inspirate în cestiunea conflictului anglo-rusescŭ din Asia centrală. Ele ne mai comunică următórele detailurĭ: cabinetulŭ anglesŭ a cerutŭ dela celŭ rusescŭ, ca sĕ retragă trupele rusescĭ şi turcomane din posiţiunile dela Zulificarŭ şi Acrobatŭ, ce le-au ocupatŭ în timpulŭ din urmă apropiându-se totŭ mai multŭ de Heratŭ, dar Ruşii n'au făcutŭ până acum nicĭ o concesiune şi nicĭ nu arată nicĭ o disposiţiune de a părăsí posiţiunile, de curêndŭ, ocupate până la linia dela Saracŭ, cum cerŭ Anglesii.

Rĕspunsulŭ guvernului britanicŭ la acésta îndĕrĕtnicia rusésca este destulŭ de clarŭ. Telegrama din Londra, ce amŭ primit'o aḍi, ne spune că ministeriulŭ de rĕsboiu din Londra a luatŭ disposiţiunĭ de-a se mobilisa douĕ corpurĭ de armată, compuse din 72,000 ómenĭ infanteriă şi cavaleriă.

Probabilŭ, că pregătirile de rĕsboiu ale Angliei n'au deocamdată altŭ scopŭ, decâtŭ a face destulŭ sentinţei de precauţiune care ḍice: „Dacă vréi pacea, pregătesce-te de rĕsboiu." Póte că guvernulŭ anglesŭ crede, că este bine sĕ le arate Ruşilorŭ, că nu-i de glumă, cu scopŭ de a-i face a mai lăsa din cerbicia lorŭ. Dar marea întrebare este: ce vorŭ face Ruşii, partea ofensivă, ceda-vorŭ séu nu? De aicĭ depinde totulŭ.

Bine că în urma misiunei comitelui Herbert Bismark la Londra, ce avù uuŭ resultatŭ atâtŭ de strălucitŭ pentru diplomaţia germană, s'a restabilitŭ buna înţelegere între Londra şi Berlinŭ. Dar este acésta o garanţiă, că cancelarulŭ germanŭ are şi dorinţa de a împedecá isbucnirea rĕsboiului între Rusia şi Anglia?

Nu cumva o asemenea încăierare între cele douĕ marĭ puterĭ în Asia centrală sĕ fie tocmai binevenită planurilorŭ germane, din causă că printr'însa s'ar paralisá acţiunea Angliei şi a Rusiei în Europa?

Francesii, carĭ nu încétă a urmărí cu órecare temere şi neîncredere paşii diplomaţiei germane — şi póte că nu fără temeiu — se sêmtŭ şi de astădată fórte neodihniţĭ din causa furtunei, ce se redică în depărtatulŭ Orientŭ. Ei par' că au presêmţitŭ, că isbucnirea rĕsboiului anglo-rusescŭ ar aduce cu sine unŭ mare periculŭ pentru Europa şi în specialŭ pentru Francia.

Organulŭ celŭ mai bine acreditatŭ alŭ diplomaţiei francese „Journal des Débats" scrie în privinţa acésta: „Espediţiunea rusă în interiorulŭ Asiei nu ar aduce nicĭ unŭ folosŭ echilibrului europénŭ. Rusia devenindŭ totŭ mai multŭ putere asiatică, n'ar mai trage multŭ în cumpĕnă pentru Occidentŭ. Acésta ar fi pentru momentulŭ de faţă fórte neoportunŭ. Cei din Petersburg arŭ trebuí sĕ se ferésca de-a comite o asemenea eróre bătătóre la ochĭ."

Intr'adevĕrŭ, este aprópe de mintea omului, că dacă Anglia şi Rusia s'ar bate pe viaţă pe mórte pentru Afganistanŭ, Germania ar devení prin acésta, din putere predomnitóre ce este, stăpână absolută peste Europa şi acésta eventualitate nu póte insuflá nicĭdecum încredere diplomaţiei francese.

Mai resultă încă din vorbele ḍiarului francesŭ, că în Francia astăḍĭ Rusia este considerată ca singura putere europénă, care mai póte ţiné în frêu pe Germania şi mai póte contribuì la susţinerea echilibrului europénŭ.

Dar dacă Francesii s'arŭ înşelá şi dacă Rusia arŭ fi pe deplinŭ înţelésă cu Germania? In totŭ casulŭ, ni se pare că ar fi mai folositorŭ pentru echilibrulŭ europénŭ décă s'ar restabili alianţa naturală a puterilorŭ occidentale Anglia, Francia şi Italia. Dar succesulŭ celŭ mai mare alŭ diplomaţiei germane este tocmai acela, de a fi desbinatŭ aceste puterĭ!

Acum se pare, că diferitele state desbinate vorŭ căpĕta de lucru şi prin desnodarea din nou a cestiunei orientale. Mişcările din Albania i-au dimensiunĭ totŭ mai ameninţăfóre şi cine scie din care parte va isbucni mai întâiu foculŭ!

—o—

Parastasele întru pomenirea martirilorŭ noştri din 1784—85.

Buciumŭ (Munţii apusenĭ) 26 Februariu v.

Domnule Redactorŭ!

Din mai multe părţĭ, precum am cetitŭ, vi s'a relatatŭ despre ţinerea de parastase pentru sufletele martirilorŭ noştri Horia, Cloşca şi Crişanŭ. 'Mĭ iau voiă a vĕ comunica, că şi în Buciumŭ s'au ţinutŭ parastase pentru sufletele acelorŭ martirĭ naţionalĭ la trei bisericĭ, anume: Buciumŭ-Cerbu, Buciumŭ-Isbita şi Buciumŭ-Poienĭ.

'Mĭ iau voiă a vĕ comunica mai departe, că la 16 (28) Faurŭ solgăbirĕulŭ (pretorele) cercului Roşiei de munte a colindatŭ în persónă, spre a se convinge despre ţinerea de astfelŭ de parastase, pe la mai multe parochii precum Cărpenişŭ, Abrudŭ-satŭ şi B. Cerbu. La cea din urmă a ajunsŭ tocmai când preotulŭ eşise din biserică pe care l'a întrebatŭ solgabirĕulŭ că de unde vine? şi că şi Sâmbata face serviciu divinŭ? décă a ţinutŭ predică la poporŭ? etc. După ce veţĭ sci, că parochulŭ respectivŭ e descendentŭ din familia lui Horia, vĕ puteţĭ închipui că ce rĕspuns i-a datŭ solgabirĕului.

De aci cu tóte că i-a ḍisŭ parochului că va face visitaţiunĭ scolare!! totuşĭ n'a mai visitatŭ nimicŭ, ci fiindŭ timpulŭ înaintatŭ s'a dusŭ acasă.

Credŭ că veţĭ fi sciindŭ, Domnule Redactorŭ, că noi pe aicĭ suntemŭ spionaţĭ şi urmăriţĭ la totŭ pasulŭ din partea autorităţilorŭ politice, ca şi când ne-amŭ aflá în stare de asediu.

Mĕ bucurŭ, că cu tóte astea măcarŭ în numitele trei sate amŭ pututŭ sĕ ne împlinimŭ sânta datoriă de pietate cătră marii martirĭ ai libertăţii nóstre.

Eternă sĕ le fiă amintirea între noi!

—a.

—o—

Oprirea parastaselorŭ pentru Horia în Bănatŭ.

„Luminătorulŭ" dela 1 Martie arată prin următórele rêndurĭ ce spaimă a cuprinsŭ pe „puternicii" noştri adversarĭ auḍindŭ că şi prin Bănatŭ se vorŭ oficiá parastase întru amintirea martirilorŭ noştri dela 1784—85:

»Câtŭ de multŭ s'a fostŭ îngrijitŭ onor. nostru guvernŭ despre ḍiua de 28 Februariu! Ne vinŭ încunoscinţărĭ din tóte părţile bănăţene, cumcă în numita ḍi toţĭ gendarmii, pretorii şi subpretorii şi D-ḍeu mai scie câţĭ haiducĭ, plăiaşĭ etc. au fostŭ puşĭ în mişcare şi trimişĭ prin satele românescĭ, ca sĕ spioneze şi observe: ţine-se liturghiă în biserică orĭ ba? este parastasŭ orĭ ba?

In unele locurĭ fiindcă nu auḍiau clopotele trăgêndu-se la bisericĭ, au credutŭ că se serbéză parastase în ascunsŭ, cu uşile închise, decĭ se ducéu pe la uşile bisericilorŭ şi ciuliau cu urechia! Noroculŭ nostru că sfinţii închişĭ prin bisericĭ sunt muţĭ, fără graiu, şi nu cântă, când sunt ei de ei, nicĭ slăvescŭ marea înţelepciune a guvernului nostru; căcĭ la din contră, ce mai scii, organele voinicosului guvernŭ, precum nu sciu nicĭ pricepŭ limba română, erau dóră în stare sĕ-i ia şi pe dênşii între baionete şi sĕ-i bage în cutare încăpere de corecţiune orĭ sĕ'i trimită Escel. sale spre moralisare!

......Precâd o mare parte de Românĭ dormiau somnulŭ dulce alŭ nepăsării — fiă ḍisŭ spre ruşinea lorŭ — şi nicĭ habarŭ n'avea de ḍiua morţii martirilorŭ din opincă şi pentru opincă; pre când alţii éră, încuindu-li-se uşile bisericii dinaintea nasului, se rugau lui D-ḍeu în inima lorŭ, în încăperile lorŭ private séu sub ceriulŭ liberŭ; şi pre când nicĭ unii nicĭ alţii n'aveau în cugetŭ a comite vr'o faptă rea faţă de statŭ orĭ de Maghiarĭ, — p'atuncĭ puterea statului prin baionete ascuţite îi împunge quasi în minte şi în inimă şi le aduce aminte de ḍiua în care ar trebui sĕ se deştepte!

O Dómne, ce bine ar face organele guvernamentale dacă mai adesea s'ar îngrijí astfelŭ de poporulŭ românescŭ celŭ încă în mare parte adormitŭ, şi dacă l'arŭ împunge cu ascuţitele baionete şi atuncĭ, când elŭ nu-şĭ validitéză dreptulŭ sĕu constituţionalŭ legalŭ! Şi câtŭ de binefăcĕtóre ar fi aceste împunsĕturĭ în cóstele acelorŭ bivolĭ, carĭ cu mândriă şi bravură pórtă jugulŭ ruşinosŭ pe îngroşata lorŭ cerbice!«

—o—

CRONICA POLITICĂ.

Comisiunea de trei a camerei magnaţilorŭ a primitŭ proiectulŭ de lege asupra reformei acesteia ca basă a desbaterei speciale. Oposiţiunea a renunţatŭ la modulŭ de a se alege o parte din membri de către comitate, ér în schimbŭ guvernulŭ e gata ca aceea hotărîre a legii, care-lŭ împuternicesce a creá în noua cameră a magnaţilorŭ a patra, mai târḍiu a treia parte din numĕrulŭ totalŭ alŭ membrilorŭ pe calea numirii, sĕ o modifice într'acolo, ca pe calea acésta numai trei-ḍecĭ de membri sĕ ajungă în camera magnaţilorŭ, ér în cursulŭ celorŭ patru anĭ viitorĭ alţĭ douĕḍecĭ de membri, aşa că în acestŭ modŭ se ajunge maximulŭ de cincĭ-ḍecĭ de membri, peste care numĕrŭ nu se póte trece nicĭodată. Acei membri ai camerei magnaţilorŭ, carĭ în urma întroducerii censului şi a altorŭ calificaţiunĭ conţinute în lege îşĭ perdŭ dreptulŭ de a ocupá locŭ în acéstă cameră, alegŭ din mijloculŭ lorŭ odată pentru totdéuna cincĭḍecĭ de membri, carĭ vorŭ rĕmânea câtŭ vorŭ trăí în camera magnaţilorŭ. Numirea de „tabla magnaţilorŭ" în locŭ de numirea de până acum are sĕ se menţină şi episcopii titularĭ nu vorŭ fi membri aĭ camerei reformate. Se ḍice că cardinalulŭ primate Simor ar fi declaratŭ, că acésta nu e o cestiune care ar putea hotărî sĕ facă episcopatulŭ oposiţiune principială reformei. Baronulŭ Pronay a vorbitŭ în contra legii, ḍicêndŭ că este pentru alegere de către comitate. Baronulŭ Iosef Vecsey se esprimà în contra acelei intenţiunĭ a proiectului ca fişpanii sĕ se eschidă din camera magnaţilorŭ; prin acésta perde multŭ posiţiunea fişpanilorŭ şi chiar camera. Se crede că proiectulŭ de reformă se va primí cu modificăţiile de mai susŭ.

*

Din Sofia se comunică, că Ţarulŭ Rusiei a rĕspunsŭ la telegrama ce i-a adresat'o Sobranja în privinţa Bulgarilorŭ din Macedonia. Rĕspunsul s'a îmânat preşedintelui camerei bulgare prin agentulŭ rusu Kajander. Ţarulŭ face cunoscutŭ în rĕspunsulŭ sĕu, că espresiunea de supunere şi iubire a poporului bulgarŭ l'a mişcatŭ adêncŭ şi că situaţiunea creştinilorŭ din peninsula balcanică, care forméză objectulŭ grijei sale neîntrerupte, a atrasŭ deja atenţiunea sa asupra ei. De asemenea au rĕspunsŭ comitele Ignatieff, prinţulŭ Dondukoff-Korsakoff şi Laveleye, la telegramele ce li s'au adresatŭ, în modŭ fórte simpaticŭ. Aceste rĕspunsurĭ au încuragiatŭ fórte multŭ pe Bulgarĭ, carĭ atâtŭ în Bulgaria câtŭ şi în Filipopole ţinŭ meetingurĭ în favórea Bulgari-

lorŭ din Macedonia. — Tóte semnele suntŭ în defavórea păcii, ce privesce mai cu sémă peninsula balcanică. Revolta din Albania se întinde, ciocnirile dintre Albanesĭ şi trupele turcescĭ suntŭ totŭ mai dese, aşa că guvernulŭ, turcescŭ s'a vĕḑutŭ silitŭ a ruga şi pe Austro-Ungaria, ca sĕ interḑică trecerea de arme în Serbia veche. E probabilŭ că Ţarulŭ Rusiei 'şĭ va ridicá vocea pentru creştinii dela Balcanĭ, dacă nu chiar şi armele. Numai o încăerare cu Anglia l'ar puté împedecá dela acésta pentru câtva timpŭ. In casulŭ unei întreveninrĭ rusescĭ, Austro-Ungaria n'ar stá cu mânile în sînŭ şi atuncĭ sorţii păcii disparŭ.

*

Situaţiunea din Asia centrală devine totŭ mai seriósă. Cabinetulŭ englesŭ pare hotărîtŭ a nu se retrage nicĭ cu unŭ pasŭ, din care causă a şi luatŭ cele mai grabnice disposiţiunĭ de înarmare. Periculuŭ unui rĕsboiu între Anglia şi Rusia devine totŭ mai mare. Emirulŭ din Afganistanŭ trimite numeróse trupe la graniţa nordică, şi colonelulŭ Lumsden se află cu 1000 de Englesĭ în Garlan (Girlin), prin urmare numai câteva milurĭ departe de anteposturile ruse dela Akrobat. După părerea unui oficerŭ englesŭ, Rusia póte dirigea, în timp de 77 ḑile, 23,000 ómenĭ spre Herat cu o reservă totŭ aşa de puternică, care ar puté sosí acolo cu 40 până la 50 de ḑile mai târḑiu, pe când alte 12,000 de ómenĭ în timpŭ de 20 de ḑile ar fi disponibile înaintea Heratului. Totŭ asfelŭ în timpŭ de 70 până la 100 de ḑile se potŭ dirigea spre Kabul 13,000 de ómenĭ cu o reservă totŭ aşa de tare. Afară de acésta Rusia póte trimite în 70 de ḑile 7000 de ómenĭ la Chitral şi alţĭ 4000 la graniţa Caşimirului. Dar nu mai puţinŭ Anglia póte, cu Emirulŭ Afganistanului, sĕ'nfrângă orĭ ce atacŭ rusŭ. Imperiulŭ indianŭ are o armată numerósă, bine organisată şi în armată, arsenale de rĕsboiu, turnătorii de tunurĭ, fabrice de arme şi muniţiunĭ. Părerea generală e că numai prinţulŭ Bismarck ar puté înpedeca conflictulŭ dintre Anglia şi Rusia, şi acésta numai în casulŭ dacă relaţiunile dintre Anglia şi Germania vorŭ deveni érăşĭ amicale.

SCIRILE ḐILEI.

In 28 Februarie a fostŭ alegerea de deputaţĭ destinaţĭ pentru sinodulŭ archidiecesanŭ din Sibiiu. Din cerculŭ Braşovului a fostŭ alesŭ protopopulŭ Ioanŭ Petricŭ, ér din cerculŭ Vâlcelei, Protosinghelulŭ Dr. Ilarionŭ Puşcariu. Ca comisarĭ au fostŭ aleşĭ, în cerculŭ I Protopopulŭ Ioanŭ Petricŭ, în cerculŭ II. părintele Bartolomeiu Baiulescu. In amêndouĕ cercurile au participatŭ cam la 30 persóne la alegere. Mâne se va face alegerea deputaţilorŭ mirenĭ pentru sinodulŭ din Sibiiu.

—0—

Alaltă-séră s'a comisŭ în Braşovulŭ vechiu, aprópe de fabrica de chibriturĭ a lui Zell, unŭ omorŭ. Trei artilerişti se preumblau cu trei servitóre. Patrula dela infanteriă întâlnindu'i le cerură săbiele, dar artileriştii refusară a le da. Doi dintre artileriştĭ se retraseră, ér' p'alŭ treilea punêndŭ comandantulŭ patrulei, fruntaşulŭ (Gefreiter), mâna pe elŭ ca sĕ'lŭ aresteze, artileristulŭ cercà sĕ se apere. Atuncĭ fruntaşulŭ îlŭ străpunse cu baioneta în costa stângă şi artileristulŭ după ce făcŭ vr'o 20 de paşĭ căḑu josŭ. Din întêmplare unŭ sergentŭ de artileriă c'unŭ artileristŭ dândŭ peste rănitŭ, îlŭ duseră la cea mai de aprópe cârciumă, unde murì. Fruntaşulŭ care, după spusele oficerilorŭ nu era în dreptŭ a comite acestŭ actŭ, a fostŭ arestatŭ.

—0—

Cassierulŭ de cale ferată Ludovicŭ Schlling, care delapidase din cassa staţiunei 27,000 fl., a fostŭ condamnatŭ de tribunalulŭ din Cluşiu la 5 anĭ închisóre corecţională. Apĕrătorulŭ Dr. Isacŭ a făcutŭ apelŭ.

—0—

Guvernulŭ croatŭ, printr'unŭ ordinŭ adresatŭ presidiului Academiei sudslave, a interḑisŭ ţinerea congresului literaţilorŭ sudslavĭ, ce se anunţase de Academiă pentru tómna anului 1885.

—0—

In urma unui recursŭ, ce l'au adresatŭ studenţii rutenĭ dela universitatea din Lemberg ministrului de instrucţiune austriacŭ, acesta a decisŭ că ascultătorii greco-catolicĭ rutenĭ dela facultatea teologică nu potŭ fi constrînşĭ de a frecventá prelegerile ce se ţinŭ asupra pedagogicei în limba polonă. In urma acésta obiectulŭ de învĕţământŭ memoratŭ se va propune, începândŭ cu semestrulŭ viitorŭ, pentru alumnii de ritulŭ romano-catolicŭ în limba polonă şi pentru seminariştii de ritulŭ greco-catolicŭ în limba rutênă. — De aicĭ arŭ puté sĕ-şĭ ia unŭ esemplu şi Archiereii noştri românĭ uniţĭ stăruindŭ a se ţiné prelegerĭ în limba română pentru teologii românĭ uniţĭ dela universitatea din Peşta etc.

—0—

Mercurĭ în 27 Februariu st. v. d. Metodiu Luţia a ţinutŭ în sala societăţii »Armonia« din Cernăuţĭ prelegerea anunţată despre „Sentinela română“ a lui V. Alexandri.

—0—

»L'Indépendance Roumaine« e informată că unŭ comitetŭ de iniţiativă s'a constituitŭ, sub preşedinţa generalului-doctorŭ Teodory, în scopulŭ de a ridica o statue multŭ regretatului generalŭ-doctorŭ Davila.

—0—

»Monitorulŭ oficialŭ« din Bucurescĭ publică decretulŭ regalŭ prin care se promulgă legea: Scórţa de copacŭ de coconarĭ, necesară industriei tăbăcăriei, este scutită de taxa vamală la importaţiune. Tóte celelalte scórţe de copacĭ, prevĕḑute în posiţiunea 232 din tarifulŭ convenţionalŭ, rĕmânŭ supuse drepturilorŭ de importŭ.

—0—

Regele Serbiei a graţiatŭ, cu ocasiunea serbării proclamării Serbiei de regatŭ, 665 de revoltanţĭ, carĭ fuseseră condamnaţi la închisóre.

Prigonirea unui preotŭ românŭ.

Din Câmpiă 8 Martie 1885.

Ḑiarulŭ cluşianŭ »Ellenzék« dela 24 Faurŭ a. c. prin o corespondenţă anonimă din Şiermaşŭ denunţă în totŭ chipulŭ pe d. Alesandru Maiorŭ, preotŭ românŭ de acolo, atribuindu-i prin ficţiune nisce »crime« şi »ilegalităţĭ« ne mai pomenite.

Ca unulŭ, care am studiatŭ cu deamĕruntulŭ situaţiunea acestui bravŭ preotŭ şi care am avutŭ ocasiune de a mĕ convinge mai pe susŭ de orĭ-ce îndoiélă atâtŭ despre zelulŭ şi nobilulŭ lui sufletŭ românescŭ câtŭ şi despre réua intenţiune a acestei corespondenţe, — îmĭ ţinŭ de datorinţă a aduce la cunoscinţă martiriulŭ acestui Românŭ, pentru ca sĕ véḑă şi sĕ scie dela micŭ şi pân' la mare că cuţitulŭ a ajunsŭ la osŭ şi că pentru noi actuala stare de lucrurĭ e de nesuferitŭ.

D. Alexandru Maiorŭ e unŭ strănepotŭ alŭ prea demnului şi ilustrului istoricŭ românŭ Petru Maiorŭ, dela care ereḑi nisce simţĕminte în totŭ respectulŭ vrednice de memoria acestui mare omŭ. La păşirea d-sale în parochia Şiermaşului aflase o hurubă numită „casa parochială« D. Maiorŭ scia însĕ că nu întru atâta din palate câtŭ mai vêrtosŭ din hurube a isvorîtŭ salutea şi mângâierea poporului românescŭ şi de aceea mângâiatŭ de speranţele unui viitorŭ mai dulce, se aşeḑă în acestŭ lăcaşŭ prăpăditŭ luptândŭ cu perseveranţă şi abnegaţiune infinită pentru binele şi înflorirea iubitului sĕu poporŭ.

Inainte de asta 'mĭ pare cu optŭ anĭ, întrasemŭ în casa acestui preotŭ şi atuncĭ mi s'a datŭ ocasiune de a admira pentru prima dată bărbăţia şi virtutea lui. Părintele era în fruntea mesei şi slovenia la »Gazeta Transilvaniei«, în drépta avea pe badea Grigore Buzanŭ ér în stânga pe unŭ altŭ poporanŭ alŭ sĕu pe cari ii învaţă la cetitŭ. Dumneḑeu încununase cu succesŭ strădania bunului părinte şi Badea Grigore astăḑĭ cetesce regulatŭ »Gazeta Transilvaniei« storcândŭ admiraţiunea tuturorŭ domnilorŭ din jurŭ; — unŭ adevĕrŭ acesta pe care nicĭ duşmanii cei mai marĭ nu potŭ sĕ-lŭ denege.

Mi s'a tânguitŭ adese-orĭ sêrmanulŭ preotŭ despre decădinţa morală şi materială, la care fu redusă sórtea poporului sĕu, căcĭ poporulŭ din Şiermaşŭ era odată avutŭ, cu frica lui Dumneḑeu şi fericitŭ după sórtea lui. Avea o porţiune canonică de 90 jugĕre şi moşii bogate, dar o comasare ce se făcuse în acele ḑile, înghiţise nu numai o parte mare din moşiile ómenilorŭ, ci chiar şi din porţiunea canonică mai bine de 50 jugĕre. Turma fără de păstorŭ caută sĕ se risipéscă. Aşa s'a întêmplatŭ şi cu bieţii Şiermăşenĭ căcĭ ei deşi avéu păstorĭ nu erau în stare a se griji nicĭ înşişĭ pe sine, necum pe poporŭ. Dările s'au măritŭ, nĕcazurile au crescutŭ, înşelătorii s'au înmulţitŭ şi poporulŭ vĕḑêndŭ cu ochii a începutŭ a sărăcí, căcĭ sub domnirea guvernului actualŭ ḑeu nu mare preţŭ se pune pe bună starea şi fericirea poporului românescŭ.

Pe când d. Alesandru Maiorŭ luase asupraşĭ greaua sarcină de păstorŭ sufletescŭ peste acestŭ poporŭ nefericitŭ, ce era o adevĕrată pradă a curţii — era ca şi »Popa Tanda din Sărăcenĭ,« căcĭ Şermaşulŭ rĕmăsese ca de focŭ. Abia sĕ mai află în tótă comuna trei şurĭ amărite adecă trei moşierĭ micuţĭ şi vr'o alţĭ 20—25 (?) cu câte 3 multŭ 10 jugĕre. E de observatŭ că poporulŭ românŭ din Şermaşŭ cultivéză unŭ teritoriu cam de 4500 jugĕre dintre carĭ abia la 500 suntŭ în proprietatea sătenilorŭ românĭ şi tóte celelalte suntŭ domnescĭ. Subtragêndu-se locurile nefolositóre, comunalĭ şi eclesiatice resultă unŭ proletariatŭ înfiorătorŭ, la care fu redusŭ poporulŭ românŭ din Şermaşŭ sub părintesculŭ guvernulŭ ungurescŭ. Aceia carĭ cultivéză unŭ teritoriu de preste 4000 jugĕre, astăḑĭ se hrănescŭ cu cucuruḑĭ (păpuşoi) necopţĭ şi muceḑĭ culeşĭ de sub omĕtŭ, aşa câtŭ de mirosulŭ lorŭ te bolnăvescĭ. Pentru acéstă hrană durerósă au slujitŭ sêrmanii românĭ, şi au muncitŭ unŭ anŭ întregŭ pe séma curţii.

Orĭcâtŭ de triste erau împrejurările acestea, d. Maiorŭ nu s'a descuragiatŭ, ci îndată după păşirea sa în acéstă parochiă, a începutŭ a lucra cu zelŭ la ridicarea poporului; n'a mai suferitŭ sĕ trécă în mâna curţii nicĭ unŭ petecŭ de pămêntŭ românescŭ, pe poporŭ l'a dedatŭ la cruţare şi diliginţă urcândŭ în modulŭ acesta şi preţulŭ ḑilelorŭ de lucru, şi când bieţii românĭ de frica jucuţelului îşĭ duceau viţeii la curte ca sĕ şi-i vêndă cu unŭ preţŭ de batjocurá, preotulŭ le eşia în cale şi ajutorându-i cu risiculŭ propriu, îi mântuia de periculŭ. Astfelŭ de purtare firesce îlŭ făcŭ pe preotŭ ne mai suferibilŭ înaintea curţii.

Ba dupăce d-lui Maiorŭ i-a succesŭ a restitui órecare ordine în poporŭ, — vĕḑêndŭ periculŭ ce ameninţă scólele nóstre — s'a jertfitŭ cu deadinsulŭ causei naţionale şi uitându-şĭ cu totulŭ lipsa imperativă a unei case parochiale, — se apucà de edificarea unei scóle cere prin frumseţea sa ar face onóre orĭcărei comune din Câmpiă.

Intre alte multe şi-a mai arătatŭ d. Maiorŭ bărbăţia sa şi cu ocasiunea alegerei de notarŭ din Cămăraşŭ întêmplată acum 2 anĭ. La acéstă alegere s'au întêmplatŭ corupţiunile cele mai marĭ, cu ajutorulŭ cărora preste 6 comune purŭ românascĭ, spre ruşinea némului nostru, a reeşitŭ de notarŭ unŭ Ungurŭ încarnatŭ, care ne-ar sórbe în totŭ momêntulŭ, măcarcă contra-candidatulŭ acestuia era unŭ june românŭ absolutŭ de jură. Nicĭ unulŭ nu a desvoltatŭ atâta zelŭ, atâta sacrificiu şi abnegaţiune cu ocasiunea acestei alegerĭ, ca d. preotŭ din Şiermaşŭ, care deşi avea sĕ lupte cu unŭ inimicŭ aşa de puternicŭ precum îi era curtea, nu s'a descuragiatŭ, ci ca şi din ghiarele unui tigru scoţêndŭ poporulŭ — cu risiculŭ propriu — îlŭ făcŭ sĕ voteze unanimŭ pentru candidatulŭ românŭ. Mişeliile unora şi negligenţa altora însĕ oborîră pre Românĭ, dar pentru aceea meritulŭ bravului preotŭ din Şiermaşŭ a rĕmasŭ neştersŭ în inimile tuturorŭ iubitorilorŭ de dreptate.

Unŭ Românŭ aşa de bravŭ nu mai póte fi suferitŭ pre pămêntulŭ acestei patrie, fără de a fi înghimpatŭ de vespii némului nostru. De aceea arêndatorulŭ curţii — care este ca şi unŭ despotŭ preste aceea comună nefericită — îşĭ află unŭ bunŭ sbiciu în persóna d-lui diregĕtorŭ alŭ sĕu: Kisgyőrgy Samu, spre a'şĭ puté rĕsbuna asupra „popii“ românescŭ. Acestŭ Kisgyőrgy începuse a'lŭ denunţa la Blaşiu cu totŭ felulŭ de scorniturĭ. Blaşulŭ ordonéză investigaţiune prin protopopulŭ respectivŭ, care îndată şi venì la faţa locului. Atuncĭ se auḑi o vóce strigêndŭ preste satŭ că: »cine are ceva în contra »popii“ sĕ vină se pârască.“

Aceste fŭ începutulŭ procesului. Unŭ simplu diregĕtorŭ era acusatorulŭ şi lângă elŭ câţĭva argaţĭ ai sĕi carĭ erau nisce proletarĭ peritorĭ de fóme. Décă şi unii ca acestia sunt în stare a târăì în cenuşe pe unŭ preotŭ românŭ din ură că e românŭ; décă şi unii ca acestia potŭ apĕsá asupra preoţilorŭ noştri până întru a'i sclinti chiar şi în oficiulŭ lorŭ, apoi ḑĕu, puţină speranţă putemŭ avea de pace şi fericire! Ce e dreptŭ, Dumneḑeu scosese pe inocentulŭ preotŭ din încurcăturile, în care fusese vîrîtŭ, dar cine'i va rĕsplăti desonórea, timpulŭ perdutŭ, ostenéla, spesele şi pata făcută? Vai de sórtea preoţilorŭ românĭ, căcĭ ei sunt bătuţĭ cu douĕ nuiele!

Unguraşii noştri se simţiau mândri de succesulŭ lorŭ şi credéu că au îmblênzitŭ pe „popa“ românescŭ, dar când „popa“ românescŭ fŭ chiămatŭ în cancelaria comunală spre a'şĭ da cuvêntulŭ că pe 12 Ianuariu va merge cu poporŭ cu totŭ la alegere de deputatŭ în Coşiocna, prelângă tótă pretinia şi măgulirile mamelucilorŭ guvernamentalĭ, bravulŭ preotŭ avù curagiulŭ de a le spune verde în faţă că: »e Românŭ ardelénŭ şi ca atare aderéză din inimă şi sufletŭ la programa din Sibiiu, pentru care e gata a lnptá chiar şi în faţa morţii.«

Cu unŭ atare rĕspunsŭ nu li-se prea părŭ domnişorilorŭ noştri, ei îşĭ puseră capulŭ în petri ca sĕ ducă pre poporŭ la alegere şi fără voia peotului, dar s'au păcălitŭ amarŭ, căcĭ nicĭ vinarsulŭ cu care i-au arvunitŭ pre alegĕtorĭ, nicĭ banii promişĭ şi nicĭ auctoritatea lorŭ împreunată cu nesce apucăturĭ prea rafinate, n'au pututŭ sĕ-i aducă la alegere. Cu astă ocasiune d-lŭ Alesandru Maiorŭ a fostŭ dintre toţĭ preoţii Câmpiei uniculŭ care atâtŭ de bine şi-a sciutŭ cruţá poporulŭ sĕu.

Faţă cu o atare procedură a bravului preotŭ, duşmanii pasivităţii se gândeau seriosŭ la unŭ mijlocŭ de rĕsbunare şi anume, dupăce cu minciunile nu mai cutezau a se îndreptá directŭ la Blaşiu, pentrucà de astădată se temeau că nu se vorŭ mai prinde, au aflatŭ de bine a se întórce spre ḑiarulŭ cluşianŭ »Ellenzék,« care altcum e şi mai potrivitŭ spre scopulŭ acesta.

Corespondenţii tupilaţĭ ai voinicosului »Ellenzék« în Nr. 45 din 24 Februariu denunţă pre bravulŭ preotŭ din Şiermaşŭ de nesce »crime« ne mai pomenite ca comise în scăunulŭ mĕrturisirei. Sĕ-mĭ ierte acei séu acelŭ domnŭ corespondentŭ, décă i voiu spune că noi îi pricepemŭ intenţiunea, îlŭ scimŭ cine e şi ce plătesce şi tocmai de aceea nu-i vomŭ da nicĭ creḑĕmêntŭ. Pentru că unŭ preotŭ e bunŭ românŭ, noi sperămŭ că „Ellenzék« nu va avé putere de a-lŭ depune

din oficiulŭ şi beneficiulŭ sĕu, pentru că „Ellenzék« împarte pintenii. éră patrahirulŭ îlŭ primimŭ dela Vlădica nóstră.

Amŭ audiţŭ că dóră d. Protopopŭ alŭ Catinei, Ioanŭ Moldovanŭ îndată după publicarea din „Ellenzék« ar fi şi citatŭ pe acelŭ preotŭ la sine pentru a-lŭ luá la protocolŭ. Dér noi nu credemŭ încă că d. Moldovanŭ s'ar fi dimisŭ la aşa ceva în urma unei denunţărĭ unguresci, dupăce d. Protopopŭ prea bine scie şi cunósce intrigile duşmănóse urdite în contra acelui bravŭ preotŭ.

Din parte-ne felicitămŭ pe d. Alexandru Maiorŭ pentru eroica sa atitudine şi-i dorimŭ răbdare şi constanţă în lupta ce o pórta pentru justele cause ale neamului românescŭ! De ar avé mulţĭ imitatorĭ, de sigurŭ poporulŭ nostru ar fi la culmea missiunei sale.

Unŭ Câmpénŭ.

Din parlamentulŭ românŭ.

(Senatulŭ).

Şedinţa dela 27 Februariu 1884. — D. Vergati îşĭ desvóltă interpelarea în privinţa închiderii graniţelorŭ de cătră Austro-Ungaria; d-sa face unŭ micŭ istoricŭ alŭ acestei afacerĭ şi arată şicanele ce le face monarchia vecină cu închiderea graniţelorŭ sub pretextŭ de epizootiă. Unŭ românŭ Stoianovicĭ, ḑice d-sa, şi-ar fi dechiaratŭ pe fiulŭ sĕu de supusŭ austro-maghiarŭ numai şi numai ca sĕ pótă trece cu 1000 de porcĭ peste fruntarii. Oratorulŭ crede că trebue sĕ se ia mĕsurĭ de represalii faţă cu Austria şi rógă pe guvernŭ sĕ dea esplicaţiunĭ. D. Frumuşeanu luândŭ cuvêntulŭ arată însemnătatea acestei cestiunĭ economice. Cum unŭ poporŭ atêrnă dela starea sa economică, datoria unui guvernŭ este d'a avea solicitudine pentru interesele economice ale ţĕrei. Venindŭ la închiderea graniţelorŭ, d. Frumuşeanu dovedesce cu convenţiunea comercială în mână, cum Austro-Ungaria a violatŭ convenţiunea.

D. Frumuşanu cere sĕ se oprésca întroducerea în România a hainelorŭ care vinŭ din Austro-Ungaria făcute din stofe vechĭ, cu care se înşélă publiculŭ şi care conţinŭ în ele microbĭ de infecţiune; sĕ se oprésca importulŭ vinului care este falsificatŭ şi cuprinde în elŭ diferite sărurĭ de plumbŭ; sĕ se oprésca asemenea întrarea cărnurilorŭ, şuncelorŭ, păstramelorŭ. D. Mârzescu urcându-se la tribună este salutatŭ prin numeróse aplause. D-sa protéstă contra calificărei de nedemnă ce a datŭ d. Sturdza interpelării sale şi regretă că colegii sĕi jócă rolulŭ de mumii egiptene. D. Mârzescu face istoriculŭ cestiunei. D-sa citesce mesagiele regale din diferiţĭ anĭ, în care se constată că relaţiunile cu deosebitele puterĭ suntŭ din cele mai bnne. De cincĭ anĭ guvernulŭ repetă că România se găsesce cu Austro-Ungaria în raporturĭ din cele mai bune, ér Austro-Ungaria lovesce neîncetatŭ în interesulŭ economicŭ alŭ României. D. Mârzescu arată că convenţiunea a făcutŭ mare pagubă şi că în 1877 România esporta în Austria mai multŭ ca în 1883. Austro-Ungaria nu a esecutatŭ dispoziţiunile convenţiunii comerciale, şi în acestŭ casŭ, România e desfăcută la rêndulŭ eĭ de obligaţiunile convenţiunii. D. Mârzescu termină întrebândŭ, care suntŭ causele ce au făcutŭ pe guvernŭ sĕ sufere acéstă violare a convenţiunei care în ordinea morală este o ofensă, ér în cea economică o pagubă? D. Câmpineanu, după ce face sĕ reiasă deosebirea între violinţa cu care fusese anunţată interpelarea d-lui Mârzescu şi modulŭ cum a fostŭ desvoltată, întrébă décă crede d. Mârzescu că se va găsi în acéstă ţéră unŭ singurŭ omŭ care sĕ vrea sĕ difere apărarea intereselorŭ ţĕrei unui arbitru, unui areopagŭ europênŭ? — Sĕ ferésca Dumneḑeu pe acéstă ţérŭ d'o asemene nenorocire! Se póte ca unŭ membru alŭ minorităţiĭ sĕ ceară guvernului ca sĕ convóce Camerile pentru a-le consulta în cestiunea neaplicării convenţiunii, dér când guvernulŭ se bucură de încrederea maiorităţilorŭ din Parlamentŭ, când elŭ, întemeiatŭ pe acéstă încredere a făcutŭ acte şi mai grave, a dechiaratŭ chiar rĕsboiu fără a consulta mai nainte Camerele, cererea d-lui Mârzescu nu póte fi, de sigurŭ, primită de maioritate. D. ministru de esterne termină purŭ şi simplu cerêndŭ Senatului sĕ voteze o moţiune de încredere în guvernŭ.

D. primŭ-ministru rĕspunḑêndŭ d-lui Mârzescu caută a pune în contraḑicere pe oratorŭ. Ḑice că guvernulŭ este destulŭ de moralŭ pentru a face ca produsele vătămătóre sănĕtăţii sĕ fie oprite de a veni din Austria. În paivinţa epizootiei, d. Brătianu ḑice că ea nu mai esistă şi guvernulŭ va face posibilulŭ spre a se respecta convenţiunea. D. Gr. M. Sturdza întrébă pe primulŭ ministru ce are de gândŭ sĕ facă în casulŭ când, şi de astă dată, guvernulŭ austro-ungarŭ va refusa sĕ deschidă graniţele? D. primŭ-ministru spune că va aştepta sĕ vadă demersurile statului vecinŭ: nu crede însĕ sĕ rĕspundă nimicŭ la întrebarea pusă de principele Sturdza. D. preşedinte dă citire unei moţiunĭ de încredere depusă la birou. În ea se spune că »Senatulŭ, încredĕtorŭ în patriotismulŭ guvernului şi sperândŭ că elŭ va sci sĕ apere cu energiă drepturile ţĕrei, trece la ordinea ḑilei.« Moţiunea se votéză.

Pré Sfinţia Sa episcopulŭ Caransebeşului Iónŭ Popazu, îngrijatŭ de mortalitatea cea mare între copii credincioşilorŭ diecesei sale, a adresatŭ următorulŭ circularŭ:

Nru 32 Bis.

Prea on. P. P. Protopresbiterĭ şi Administratorĭ protopresbiteralĭ!

Onorată preoţime parochială şi iubiţilorŭ învĕţătorĭ!

Deşi sĕnătatea este averea cea mai preţiósă a fiecăruia omŭ, bogatŭ séu sĕracŭ, tênĕrŭ séu bĕtrânŭ, totuşĭ s'a făcutŭ trista esperienţă, că căutarea şi îngrijirea bolnavilorŭ la noi Românii, cu deosebire la locuitorii de pe la sate este fórte neglésă.

Din causa necăutărei bolnavilorŭ se prelungescŭ şi se lăţescŭ morburile, se perde multă putere de lucru şi numĕrulŭ morţilorŭ sporesce din anŭ în anŭ.

Se dovedescŭ aceste împrejurărĭ prin datele statistice, adunate în mai mulţĭ anĭ în comitatulŭ Timişului cu privire la copii aflătorĭ sub vêrsta de 8 anĭ.

In acestŭ comitatŭ au muritŭ:

In anulŭ 1880: 8080 prunci, din carĭ n'au fostŭ căutaţĭ prin medicŭ 4252;

In anulŭ 1881: 6366 prunci, din carĭ n'au fostŭ căutaţĭ prin medicŭ 3502;

In anulŭ 1882: 7858 prunci, din carĭ n'au fostŭ căutaţĭ prin medicŭ 4163;

In anulŭ 1883: 7103 prunci, din carĭ n'au fostŭ căutuţĭ prin medicŭ 3729.

Dar cea mai tristă împrejurare este, că la acésta mortalitate înspăimântătóre Românii dau contingentulŭ celŭ mai mare, deórece în aceştĭ 4 anĭ au muritŭ necăutaţĭ prin vre-unŭ medicŭ 9,475 de copii de naţionalitate română.

Pentru vindecarea acestui rĕu nespusŭ de mare oficiulŭ de vice-comite alŭ numitului comitatŭ Timişiu prin ordinaţiunea sa din 21 Ianuariu a. c. Nru. 1268 a şi dispusŭ a se publică în modulŭ celŭ mai lăţitŭ dispoziţiunile legei sanitare din anulŭ 1876, pentru căutarea prin medicŭ a copiilorŭ bolnavĭ sub etate de 7 anĭ şi anume:

1. Fie-care tată şi tutorŭ este îndatoratŭ în înţelesulŭ §-lui 20 alŭ art. de lege 14 din anulŭ 1876 a căută prin medicŭ vindecarea copiilorŭ bolnăviţĭ sub etatea de 7 anĭ.

2. Pentru căutarea copiilorŭ bolnavĭ sub 7 anĭ medicului îi compete numai jumĕtate din taxa statorită pentru visite, şi sĕracii n'au sĕ plătésca pentru aceste visite medicului.

3. Antistiile séu primăriele comunale suntŭ avisate prin vice-comite, ca dênsele sĕ plătéscă lécurile séu medicamentele date sĕracilorŭ şi după recerinţele lipsei sĕ dea cărătura grătuita (Vorspann) pentru aducerea medicului în comună.

4. Contra acelorŭ părinţĭ şi tutorĭ, carĭ pe copii lorŭ bolnavĭ nu-i vorŭ căuta sĕ-i vindece prin medicŭ se va aplica tótă asprimea legei şi că unii ca aceştia se vorŭ pedepsi cu banĭ eventualminte cu închisóre.

Decĭ pe când consistoriulŭ diecesanŭ aduce la cunoscinţa publică aceste dispoziţiunĭ mântuitóre şi binevoitóre spre luare la cunoscinţă şi strênsă urmare, totŭ-deodată provócă pe preoţimea parochială sĕ publice poporului nostru în biserică în Dumineca séu serbătóre acestŭ circularŭ alŭ nostru, repeţindŭ publicarea lui de câte orĭ se ivesce vr'unŭ morbŭ între copii.

Mai departe atâtŭ preoţii câtŭ şi învĕţătorii la tótă ocasiunea bine-venită va deslusi poporului urmările cele binefăcĕtóre ale căutării copiilorŭ bolnavĭ prin medicŭ iscusitŭ şi cunoscĕtorŭ de morburĭ, făcêndŭ poporulŭ atentŭ la împrejurarea, că aceste dispoziţiunĭ sunt luate numai în folosulŭ lorŭ şi că numai aşa vorŭ putea mântuí de mórte sute şi ér sute de copii micuţĭ în etatea lorŭ cea mai fragedă.

In fine preoţii şi învĕţătorii vorŭ premerge cu esemplu bunŭ poporului întru căutarea pruncilorŭ lorŭ în casurĭ de morburĭ, şi acésta cu atâtŭ mai multŭ, pentru că preoţii sunt părinţii, amicii şi sfătuitorii cei mai de aprópe şi sincerĭ ai poporului, pe care eĭ au datorinţa, conformŭ chiămărei lorŭ, de a'i păstori şi luminá în tóte împrejurările cele grele ale vieţei.

Caransebeşŭ, din şedinţa consistorială ţinută în 23 Ianuariu 1885.

Episcopulŭ diecesanŭ:
Iónŭ Popazu, m. p.

Nb. P. O. PP. Protopresbiterĭ vorŭ trimite neamânatŭ câte unŭ esemplarŭ în fiecare comună bisericéscă, ér' preoţimea şi învĕţătorii vorŭ petrece acéstă ordinaţiune în protocolulŭ circularelorŭ.

Convocare.

Subsemnaţii venimŭ prin acésta cu tótă onórea a convocá pe tótă inteligenţa română de ambe confesiunile din ţinuturile nóstre, la conferinţa ce se va ţiné în sala scólei gr. cat. din Chiachi-Gărbău la 7 Aprilŭ st. n. a. c.

Obiectele ce se vorŭ pertractá suntŭ:

1) Constituirea în comitetŭ filialŭ de primire pentru despărţĕmêntulŭ alŭ XII. alŭ »Associaţiunei Transilvane« ce-şĭ va ţiné adunarea sa generală aicĭ în 1 Augustŭ a. c.
2) Alegerea unui preşedinte, vice-preşedinte, secretarŭ şi cassarŭ.
3) Alte inevitabile.

Sperămŭ la convenirea câtŭ mai multora.

Chiachi-Gărbău la 17 Februariu 1885.

Ioanŭ Haţeganu, v.-protopopŭ gr. cat. — **Ioanŭ Şandorŭ**, jude com. şi curatorŭ prim.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. alŭ »Gaz Trans.«)

London, 14 Martie. — Departamentulŭ de rĕsboiu a datŭ ordinŭ ca arsenalele sĕ aibă gata totŭ felulŭ de muniţiune. Mai departe sĕ se facă pregătirĭ pentru mobilisarea duorŭ corpurĭ de armată, fiecare de câte 28,000 ómenĭ infanteriă, câte 8,000 cavaleriă şi câte 90 de tunurĭ. Admiralitatea pune în pregătire flota de transportŭ. Oficerii din garnisónele Cairo şi Suachim au primitŭ ordinŭ sĕ fie gata de plecare spre India.

Atena, 14 Martie. — Pentru primirea părechei princiare de corónă se facŭ marĭ pregătirĭ.

DIVERSE.

Charta plastică a Braşovului şi a Munţilorŭ Branului. — Profesorulŭ de desemnŭ dela scólele luterane din Braşovŭ, d-lŭ Franciscŭ Hermann, a lucratŭ, după cum se spune la invitaţiunea ministrului unguresců, o chartă plastică, ce înfăţişéză Braşovulŭ cu înălţimile, ce-lŭ încunjură începêndŭ din partea nordŭ-vestică cu Délulŭ Sprenghiului şi terminândŭ cu Straja din partea sudŭ-ostică. — Acéstă chartă constă dintr'o singură piesă lungă de 2.5 m. şi lată de 1.80 m. — Charta Munţilorŭ-Branului (Contumaz-Gebirge) constă din piese în lungime cam de 3 m. şi înălţime cam 2.5 m. — Este de însemnatŭ, că numirile topografice suntŭ în limba română, după cum suntŭ într'adevĕrŭ şi trebue sĕ fiă, aşa: Valea-oului, Cacova, După-iniştĭ, Pórta Şimonŭ, Moeciulŭ de susŭ şi de josŭ etc. — Încâtŭ privesce arta putemŭ afirma, fără a comite vr'o esageraţiune, că face onóre autorului şi prin acésta şi Braşovului. — Tóte stradele, ba tóte colţurile suntŭ înfăţişate cu o esactitate şi desteritate rară. Totŭ asemenea putemŭ afirmá şi despre tóte punctele din Munţii-Branului orĭ câtŭ de neînsemnate s'ar păré ele. Dlŭ Hermann şi-a câştigatŭ prin acéstă lucrare unŭ merit necontestabilŭ, mai vêrtosŭ, că chiar la marea esposiţiune universală din Viena din anulŭ 1873, n'a fostŭ decâtŭ o singură chartă de felulŭ acesta, care înfăţişă Constantinopolulŭ cu o privire preste Bosforŭ, de vr'unŭ peisagiu séu munţĭ, cum conţine charta d-lui Hermann, nicĭ urmă.

***

Trichina. — Intr'o familiă a unui dentistŭ din Berlinŭ s'a dechiaratŭ trichina. Dentistulŭ, soţia lui, fiulŭ şi unŭ ajutorŭ alŭ sĕu, duoi infirmierĭ şi douĕ servitóre s'au înbolnăvitŭ de trichină. Soţia dentistului este fórte greu bolnavă; unŭ copilŭ de 4 anĭ, care n'a mâncatŭ şuncă cruda, a scăpatŭ. Acéstă şuncă a fostŭ trămisă familiei dentistului de cătră unŭ inspectorŭ forestierŭ din vecinătăţile Berlinului.

BIBLIOGRAFIA.

Beiu, Vodă, Domnŭ, romanŭ istoricŭ de Teochar Alexi, au eşitŭ până acum de sub tiparŭ 22 de broşurĭ, avêndŭ fiecare ilustraţiunĭ originale. Preţulŭ unei broşurĭ 1 leu séu 40 cr. Tipografia Alexi, Braşovŭ.

Rĕsunetulŭ, culegere de 153 cântece naţionale pentru usulŭ tinerimei de ambe sexe. Editura tipografiei Alexi, Braşovŭ. Preţulŭ unui exemplarŭ 25 cr.

Armonia, colecţiune de corurĭ pentru vocĭ bărbătescĭ e dată de „Armonia,« societate pentru rĕspândirea şi cultivarea musicei naţionale în Bucovina. Broşura I pe Ianuariu 1885. Preţulŭ 1 fl. 80 cr. séu 4 fr. 50 banĭ. Tipografia archiepiscopală, Cernăuţĭ.

Camandantulŭ de vardă, îndatorirĭ pentru subofi-cerulŭ şi soldatulŭ de infanteriă la vardă şi posturĭ în garnisónă şi în câmpŭ, după prescrierile din regulamentele de serviciu pentru armata c. r., edatŭ de A. Koppen, maiorŭ în alŭ 99-lea regimentŭ de infanteriă. Sibiiu 1884. In proprietatea traducĕtorului S. Blasiu, locotenentŭ în regimentulŭ Nr. 64.

La numĕrulŭ de faţă se alătură o listă de abonamentŭ la fabulele lui Cichindealŭ, carte fórte preţiósă, ce se va retipări în Aradŭ cu litere latine.

Editorŭ: Iacobŭ Mureşianu.
Redactorŭ responsabilŭ: Dr. Aurelŭ Mureşianu

Cursulŭ la bursa de Viena
din 13 Martie st. n. 1885.

Rentă de aurŭ 4%	98.65
Rentă de hârtiă 5%	95.80
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	147.75
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	98.90
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	123 25
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	110.50
Bonurĭ rurale ungare	102.75
Bonurĭ cu cl. de sortare	102.75
Bonurĭ rurale Banat-Timişŭ	102.—
Bonurĭ cu cl. de sortare	102.—
Bonurĭ rurale transilvane	102.—
Bonurĭ croato-slavone	102.—
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	—.—
Imprumutulŭ cu premiu ung.	119.—
Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinului	119.—
Renta de hârtiă austriacă	83.20
Renta de arg. austr.	83.55
Renta de aurŭ austr.	108 90
Losurile din 1860	139 —
Acţiunile băncei austro-ungare	864 —
Act. băncei de creditŭ ung.	308.50
Act. băncei de creditŭ austr.	300.40
Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5.81
Napoleon-d'orĭ	9.80½
Mărcĭ 100 împ. germ.	60.55
Londra 10 Livres sterlinge	124.40

Bursa de Bucurescĭ.
Cota oficială dela 28 Februariu st. v. 1884.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%)	92	—
Renta rom. amort. (5%)	94¼	—
» convert. (6%)	104	—
Împr. oraş. Buc. (20 fr.)	32	—
Credit fonc. rural (7%)	100½	—
» „ „ (5%)	85½	—
» » urban (7%)	96½	—
» » » (6%)	91¼	—
» » » (5%)	83½	—
Banca naţională a României	1199	—
Ac. de asig. Dacia-Rom.	293	—
« » » Naţională	219	—
Aurŭ	12.%	—
Bancnote austriace contra aurŭ	—	—

Cursulu pieţei Braşovŭ
din 14 Martie st. n. 1885.

Bancnote românescĭ	Cump.	8.80	Vênd.	8.84
Argint românesc	»	8 75	»	8.80
Napoleon-d'orĭ	»	9.78	»	9.80
Lire turcescĭ	»	11.—	»	11.04
Imperialĭ	»	10.—	»	10.02
Galbenĭ	»	5.70	»	5.76
Scrisurile fonc. »Albina«	»	100.50	»	101.—
Ruble Rusescĭ	»	127.—	„	128.½
Discontulŭ	»	7—10 % pe anŭ.		

Numere singuratice din „Gazeta Transilvaniei“ se potŭ cumpĕra în tutungeria lui I. Gross.

Mersulŭ trenurilorŭ

pe inia **Predealŭ-Budapesta** şi pe linia **Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta** a căiei ferate orientale de statŭ reg. ung.

Predealŭ-Budapesta

	Trenŭ accelerat	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne
Bucurescĭ	7.15	—	—	—
Predealŭ	1.09	—	—	9.50
Timişŭ	1.33	—	—	10.15
Braşovŭ	2.06	—	—	10.50
	2.16	6.30	5.45	
Feldióra	2.44	7.09	6.28	
Apatia	3.03	7.41	7.07	
Agostonfalva	3.18	8.09	7.42	
Homorodŭ	3.51	8.53	8.51	
Haşfaleu	4.51	10.18	10.52	
Sighişóra	5.11	10.55	11.56	
Elisabetopole	5.39	11.36	12.43	
Mediaşŭ	6.00	12.11	1.23	
Copsa micĕ	6.29	12.35	2.07	
Micăsasa	—	12.54	2.27	
Blaşiu	7.02	1.29	3.06	
Crăciunelŭ	—	1.45	3.22	
Teiuşŭ	7.38	2.26	4.15	
Aiudŭ	7.55	2.48	4.44	
Vinţulŭ de susŭ	—	3.12	5.10	
Uióra	—	3.19	5.19	
Cucerdea	8.24	3.36	5.47	
Ghirisŭ	8.48	4.10	6.38	
Apahida	—	5.39	8.51	
Cluşiu	10.08	5.59	9.18	
	10.18	6.28	8.00	
Nedeşdu	—	6.54	8.34	
Ghirbĕu	—	7.10	8.59	
Aghirişŭ	—	7.25	9.35	
Stana	—	7.49	10.16	
Huiedinŭ	11.33	8.11	11.04	
Ciucia	12.06	8.52	12.17	
Bucia	—	9.11	12.47	
Bratca	—	9.29	1.21	
Rév	12.25	9.52	2.05	
Mező-Telegd	1.11	10.27	3.08	
Fugyi-Vásárhely	—	10.46	3.39	
Várad-Velinţe	—	10.56	3.55	
Oradia-mare	1.49	11.04	4.06	
	1.54	11.14	7.30	
P. Ladány	3.14	1.47	11.05	
Szolnok	5.10	4.40	2.37	
Buda-pesta	7.30	7.44	6.40	
Viena	2.00	6.20	2.00	

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ accelerat	Trenŭ omnibus
Viena	8.25	8.35	3.30	8.00
Budapesta	8.00	6.55	9.45	2.47
Szolnok	11.24	10.55	12.18	6.36
P. Ladány	2.01	2.04	1.59	10.09
Oradea mare	4.11	5.13	3.20	
	4.21	9.37	3.25	
Várad-Velencze	4.29	9.45	—	
Fugyi-Vásárhely	4.40	9.59	—	
Mező-Telegd	5.02	10.28	3.56	
Rév	5.46	11.41	4.31	
Bratca	6.09	12.15	—	
Bucia	6.28	12.48	—	
Ciucia	6.52	1.48	5.28	
Huiedin	7.32	3.21	6.01	
Stana	7.51	3.54	—	
Aghiriş	8.12	4.34	—	
Ghirbĕu	8.24	4.52	—	
Nedeşdu	8.38	5.11	—	
Cluşiu	8.57	5.40	7.08	
	9.23	6.00	7.18	
Apahida	9.50	6.29	—	
Ghiriş	11.15	8.14	8.29	
Cucerdea	12.04	9.49	8.53	
Uióra	12.12	9.58	—	
Vinţulŭ de susŭ	12.19	10.07	—	
Aiudŭ	12.45	10.42	9.17	
Teiuşŭ	1.15	11.32	9.40	
Crăciunelŭ	1.44	12.03	—	
Blaşŭ	2.00	12.24	10.12	
Micăsasa	2.34	12.43	—	
Copşa mică	2.52	1.22	10.45	
Mediaşŭ	3.27	2.24	11.07	
Elisabetopole	4.01	3.06	11.29	
Sigişóra	4.50	4.17	12.15	
Haşfaleu	5.08	4.51	12.30	
Homorod	6.47	7.07	1.32	
Agostonfalva	7.36	8.10	2.04	
Apatia	8.09	8.46	2.24	
Feldióra	8.41	9.20	2.44	
Braşovŭ	9.20	10.15	3.15	
	—	6.00	3.25	
Timişŭ	—	6.57	4.03	
Predealŭ	—	7.32	4.28	
Bucurescĭ	—	—	10.25	

Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Teiuşŭ	2.39	9.50	8.20
Alba-Iulia	3.40	10.42	9.10
Vinţulŭ de josŭ	4.04	11.09	
Şibotŭ	4.35	11.43	
Orăştia	5.02	12.13	
Simeria (Piski)	5.44	1.22	
Deva	6.05	1.48	
Branicĭca	6.34	2.21	
Ilia	7.01	2.54	
Gurasada	7.15	3.09	
Zam	7.49	3.48	
Soborşin	8.32	4.37	
Bĕrzova	9.19	5.30	
Conopŭ	9.40	5.58	
Radna-Lipova	10.16	6.38	8.24
Paulişŭ	10.32	6.56	8.41
Gyorok	10.48	7.15	9.01
Glogovaţŭ	11.17	7.48	9.30
Aradŭ	12.32	8.05	9.45
	12.00	8.45	6.10
Szolnok	4.09	2.10	7.27
Budapesta	7.44	6.40	—
Viena	6.20	—	—

Budapesta-Aradŭ-Teiuşŭ.

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	8.25	8.35
Budapesta	8.00	6.55
Szolnok	11.14	12.28
Aradŭ	3.35	5.30
	4.00	6.20
Glogovaţŭ	4.16	6.39
Gyorok	4.47	7.19
Paulişŭ	5.02	7.39
Radna-Lipova	5.25	8.11
Conopŭ	5.57	8.49
Bĕrzova	6.18	9.18
Soborşin	7.11	10.27
Zam	7.48	11.18
Gurasada	8.22	11.57
Ilia	8.40	12.27
Branicĭca	9.02	12.57
Deva	9.32	1.45
Simeria (Piski)	10.12	2.58
Orăştiă	10.47	3.46
Şibotŭ	11.14	4.20
Vinţulŭ de josŭ	11.46	5.06
Alba-Iulia	12.21	6.15
Teiuşŭ	12.53	7.00

Aradŭ-Timişóra

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne
Aradŭ	6.00	12.30
Aradulŭ nou	6.26	12.54
Németh-Ságh	6.51	1.19
Vinga	7.28	1.50
Orczifalva	7.49	2.12
Merczifalva	8.09	2.30
Timişóra	8.58	3.15

Simeria (Piski) Petroşeni

	Trenŭ omnibus
Simeria	3.08
Streiu	3.45
Haţegŭ	4.33
Pui	5.19
Crivadia	6.05
Baniţa	6.43
Petroşeni	7.00

Timişóra-Aradŭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Timişóra	12.25	5.00
Merczifalva	1.16	5.56
Orczifalva	1.34	6.16
Vinga	2.04	6.50
Németh-Ságh	2.25	7.11
Aradulŭ nou	2.54	7.44
Aradŭ	3.10	8.00

Petroşeni—Simeria (Piski)

	Trenŭ omnibus
Petroşeni	8.56
Baniţa	9.37
Crivadia	10.09
Pui	10.48
Haţegŭ	11.26
Streiu	12.06
Simeria	12.37

Nota: Órele de nópte suntŭ cele dintre liniile gróse.

Tipografia ALEXI, Braşovŭ.